

Posudek oponenta diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **Bc. Jitka Marková**

Název práce: Připravenost dětí ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí na zahájení povinné školní docházky

Oponent práce: PaedDr. Eva Vincejová, PhD.

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 90

Počet stránek příloh: 3

Počet titulů v seznamu literatury: přiměřeně tématu DP

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

X			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X		
--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

X			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

X			
---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

X			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

X			
---	--	--	--

Naplnění cílů práce

X			
---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

X			
---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

X			
---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

X			
---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Na základě vašeho výzkumu specifikujte, která podpůrná opatření zaváděná postupně do praxe by mohla ovlivnit připravenost dětí ze socio-kulturně znevýhodňujícího prostředí na jejich školní úspěšnost.
2. Jak vidíte perspektivy udržitelnosti a uplatnění výstupů projektu EMPAC?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Pozitivně hodnotím volbu tématu: Sociální znevýhodnění je kategorie označující širokou škálu příčin školní neúspěšnosti žáků z nezdravotních důvodů, které mají příčinu mimo školy v přirozeném sociálním zázemí dítěte nebo pramení z jiných životních okolností v životě dětí mimo půdu školy. Je tématem, které rezonuje jako kategorie pro podpůrné opatření v společném vzdělávání v současné praxi škol.

Autorka z tohoto hlediska také sestavuje celou strukturu teoretické části. Ta je vedena od popisu rodiny, socializace dítěte, sociokulturní znevýhodnění, dále je představena problematika Romů, školní zralost a připravenost, a systém vzdělávání představený v legislativním znění. Zaměření práce je tématem komplexním, pro jeho zpracování v textu ale chybí shrnutí celé teoretické části jako východisko k výzkumu.

Cílem práce autorky bylo zmapovat část problematiky a na konkrétních příkladech ukázat, jak rodiny žijí, co ovlivňuje připravenost a následnou školní úspěšnost dětí a nastínit možná opatření, která mohou hendikepy napravit nebo dokonce některým předcházet.

V empirické práci autorka popisuje cíle a metodologii svého empirického šetření ve formě výzkumných otázek vztahujících se k přípravě dětí na vstup do primárního vzdělávání, zvolených nástrojů a vybraných metod - analýza dokumentů, rozhovory a pozorování. Jsou představeny výsledky výzkumného šetření, v rámci kterého byly realizovány tři případové studie rodin.

Byly provedeny tři rozhovory s vybranými respondenty – učitelkou přípravné třídy a s učitelkami prvních tříd a doplněné o otázku pro rodiče. Přímé – zúčastněné pozorování bylo realizováno v domácnostech a během zápisů do 1. třídy ZŠ kde autorka zaznamenávala a sledovala jevy osobně a její výzkumné šetření se opírá také o anamnézu rodin z nichž následně vzešli případové studie.

Velmi oceňuji zpracování případových studií, které rozdělila do sledovaných jevů: Rodina a její sociokulturní úroveň, Socioekonomické podmínky, Životní styl rodiny, Anamnéza dítěte, Postavení dítěte v rodině, Způsob výchovy a docházka do předškolních zařízení, Připravenost na vzdělávání – zápis do ZŠ, Přijatá opatření, Hodnocení učitelky přípravné třídy, Průběh vzdělávání v I. třídě základní školy. V závěru autorka formuluje závěry a zhodnocuje výzkum jak porovnáním jednotlivých případových studií, tak zodpovězením na výzkumné otázky. Vhodným doplněním je opis projektu, o kterém se autorka v práci zmiňuje. Autorka dokladuje, že výzkum může mít bohatou vrstvu interpretační a v celkovém závěru přepojuje výsledky s teoretickými východisky tématu.

Doporučení k obhajobě: **doporučuji**

Navrhovaná klasifikace: **v ý b o r n ě**

Datum: 31.8.2016

podpis: PaedDr. Eva Vincejová, PhD.

